

IZVJEŠĆE O RADU GRADSKE KNJIŽNICE ZADAR
I
FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2024. GODINU

Zadar, siječanj 2025. godine

Sadržaj

Uvod	3
1. Upravljanje i ustrojstvo Knjižnice	5
1.1. Središnja knjižnica	6
1.2. Ogranci	7
1.3. Knjižnični stacionari i knjižnične stanice	8
1.4. Bibliobusna služba	8
2. Kapitalna ulaganja	9
2.1. Nabava knjižnične građe	9
2.2. Zbirke u Knjižnici	11
2.3. Otkup knjiga Ministarstva kulture i medija RH	11
2.4. Otpis knjižnične građe	12
3. Korisnici i posudba knjižnične građe	12
3.1. Međuknjižnična posudba	13
4. Statistički podatci	14
5. Programi	14
5.1. Zadar čita – tema „Voda“	14
5.2. Mozak treba vježbati – najbolje čitanjem	15
5.3. Festival stripa - Zbirka 74	15
5.4. Kućna dostava knjiga umirovljenicima i osobama s invaliditetom	15
5.5. Programi za djecu	15
Pričograd – susret malih pripovjedača	15
Festival pripovijedanja Naraton	16
Mali znanstvenici	16
Čitateljska putovnica i besplatan upis prvaša	17
Bebinim koracima i Roditeljski kutak	17
Čitaj mi dok čekam!	17
Ljeto u Knjižnici	17
Božićni program	18
Posjeti knjižnici	18
Posebne potrebe - osviještenost i podrška	18
Igrajmo se u Knjižnici	18
5.6. Programi za mlade	18
6. Računalna oprema	20
7. Stručno usavršavanje djelatnika	21
9. Odnosi s javnošću	21
10. Suradnja	22
11. Zaključak	23
12. Financijsko izvješće o radu u 2024. godini	24

Uvod

U 2024. godini Knjižnica je poslovala stabilno i u skladu s planiranim programskim odrednicama, ali ipak dijelom uvjetovano zbivanjima vezanim uz donošenje Proračuna Grada Zadar i Odlukom o financiranju nužnih rashoda i izdataka.

U dijelu financijskom poslovanja velika novost u 2024. godini je ulazak u Riznicu Grada Zadra i sve novčane transakcije od 1. siječnja 2024. godine koje se odvijaju preko žiro računa Grada Zadra.

Početak travnja imenovano je upravno vijeće, a nakon provedene procedure proveden je postupak izbora i imenovanja ravnatelja Knjižnice. Do kraja godine održano je osam sjednica Upravnog vijeća na kojima su, na prijedlog ravnateljice, prihvaćeni svi dokumentni važni za poslovanje Knjižnice (plan i program, financijski planovi i izvješća, interni akti, radno vrijeme za korisnike).

Donesen je novi Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu, novi raspored, imenovani voditelji odjela i službi, koordinatori, promijenjeni nazivi stručnih radnih mjesta i usklađeni s Pravilnikom o nazivima stručnih zvanja u knjižničarskoj djelatnosti (Narodne novine, broj 107/21).

Siječanj je bio mjesec preuređenja i preslagivanja postojećih prostora Središnje knjižnice. Nekadašnja Medijateka presložena je u Stripoteku – zbirka stripa konačno je objedinjena u jednom prostoru. Nastavljeno je i do kraja godine završeno resigniranje stripova. Osnovan je Klub čitatelja stripa Klub 74, kao novi klub, koji je u Stripoteci dobio je prostor za mjesečna okupljanja.

Tijekom godine organizirani su brojni programi za različite skupine korisnika, a različite institucije, organizacije i pojedinci u prostorima Knjižnice održavali su svoje programe. U programskom dijelu radilo se puno. Početkom godine Knjižnicu je posjetio Veleposlanik Australije, obilježili smo Međunarodni dan obitelji (veljača), organizirali središnju proslavu rođendana nacionalne kampanje „Čitaj mi“ u travnju, Dan Europe, Noć muzeja, Noć knjige, a sudjelovali smo i u Europskom tjednu sporta. U prostorima Središnje knjižnice u veljači je održan STEM tjedan u okviru projekta „Jačanje STEM vještina u osnovnim školama u Zadarskoj županiji“ - STEM COUNTY pod sloganom *Let's STEM together*.

Tijekom godine ugostili smo književnike i predstavili 31 naslov. Tijekom manifestacije „Zadar čita“ čija središnja tema je *voda* organizirani su književni susreti s Pavlom Pavličićem (18. ožujka) i Robertom Perišićem (20. ožujka), predavanje znanstvenika Ante Radonića (21. ožujka) i pjesnički susret s glumicom Jelenom Miholjević (22. ožujka).

U prosincu je završena i predstavljena slikovnica „Ja stablo“ u izdanju Gradske knjižnice i Udruga Arte Insula. Slikovnica autorice Manuele Vladić-Maštruko "Ja, stablo" je edukativno – taktilna slikovnica za djecu mlađeg uzrasta, posebno primjenjiva za slijepu i slabovidnu djecu. Slikovnica je izrađena na vrlo originalan i jedinstven način, tehnikom graviranja i perforiranja laserom, a prevedena je i na Brailovo pismo. Pomoć u realizaciji bili su i Hrvatska knjižnica za

slijepe, Centar za odgoj i obrazovanje Vinko Bek, grafičku pripremu obavio je Grafički studio G, a, tisak Kvikprint Zagreb. Tekst je lektorirala Slavica Kovač. Financijsku podršku ovom projektu pružili su Društvo hrvatskih književnika i Tankerska plovidba Zadar.

Pokrenuli smo nove klubove čitatelja, uz klub čitatelja stripa i u Ogranku Bili brig počeo se okupljati Čitateljski kluBB za djecu od 9 do 13 godina.

Nastavljene su akcije besplatnog upisa, tradicionalne i prigodne. U rujnu i listopadu trajala je akcija besplatnog upisa učenika prvih razreda osnovnih škola i prvih razreda srednjih škola na području grada i županije, uz podršku Osnivača – Grada Zadra i Zadarske županije. Suradnja s Crvenim križem realizirana je i u prošloj godini kroz akciju besplatnog upisa za dobrovoljne darivatelje krvi. Nastavljene su *bookcrossing* aktivnosti na do sada uhodanim lokacijama Zračna luka Zadar, Marina Tankeromerc Zadar, Nacionalni park Paklenica.

U sklopu programa "Čitaj mi dok čekam", otvorili smo novu Zbirčicu u Poliklinici Troskot Biloglav. Zbirčica sadrži slikovnice i društvene igre za djecu i roditelje kako bi skratili vrijeme čekanja u ordinaciji i osvijestili važnost ranog čitanja, ponudili kvalitetne slikovnice i potaknuli ih na dolazak u knjižnicu.

Na više mjesta u Knjižnici postavljene su komunikacijske ploče s odabranim i grupiranim simbolima kao oblik potpomognute komunikacije za djecu koja ne govore ili nedovoljno razumiju jezik. Ploče su postavljene ispred glavnog ulaza u Središnju knjižnicu, na Dječjem odjelu, Odjelu za odrasle i Informacijsko-posudbenom pultu. Aktivnost je realizirana u suradnji s Centrom za pružanje usluga u zajednici Mocire, DV Latica, OŠ Voštarnica i Udrugom za autizam Zadar.

Bibliobusna služba redovito je obilazila stajališta na području Grada i Županije uz poneka odstupanja zbog objektivnih okolnosti (vremenski uvjeti, popravci i sl.). Tijekom ljeta obnovljena i u cijelosti sanirana karoserija Bibliobusa 1.

Djelatnici Knjižnice redovito su sudjelovali na edukacijama i stručnim skupovima s izlaganjima prenoseći iskustva i primjere dobre prakse.

1. Upravljanje i ustrojstvo Knjižnice

Prošlu godinu upravljačkom smislu obilježila su dva važna događaja. Nakon više od godine dana rada bez tijela upravljanja, u travnju su imenovani članovi Upravnog vijeća u sastavu: izv. prof. dr. sc. Sanja Knežević, predsjednica, Mirjana Zubčić, zamjenica predsjednice, Ana Lisica (predstavnici osnivača), Ivan Kovač kao predstavnik radnika i Antonijela Nekić iz reda članova Stručnog vijeća. Prava konstituirajuća sjednica održana je 29. travnja 2024. na kojoj su doneseni dokumenti važni za poslovanje Knjižnice. Na sljedećim sjednicama raspisan i proveden natječajni postupak za izbor i imenovanje ravnatelja Knjižnice.

Do kraja godine održano je osam sjednica Upravnog vijeća na kojima su se donosile odluke važne za rad Knjižnice, financijski planovi i izvještaji, program rada, akti Knjižnice.

Stručno vijeće, kao savjetodavno tijelo ravnatelja, čine Vera Vitori, predsjednica, Milko Belevski, Silvana Kuman, Antonijela Nekić, Lucija Perović, Iva Uskok Breulj i Irena Vraneš. U 2024. godini održane su četiri formalne sjednice Stručnog vijeća. Raspravljalo je prema potrebi i u hodu o brojnim stručnim pitanjima: nabavi knjižne građe, reviziji smjernica za Zavičajnu zbirku, razmještanju građe na Dječjem odjelu i usklađivanju stanja u računalnom katalogu sa stanjem građe na policama. Raspravljalo se i o drugim važnim stručnim temama, zbirkama unutar fonda, donacijama knjižne građe, analitičkoj obradi građe, prostornom i programskom uređenju budućih ustrojstvenih jedinica Knjižnice.

U ustrojstvu Knjižnice promjene su se dogodile stupanjem na snagu *Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada u Gradskoj knjižnici* 1. kolovoza 2024. godine. Pravilnikom se utvrđuje unutarnje ustrojstvo Gradske knjižnice, djelokrug rada, poslovi i zadaci koji se obavljaju u pojedinim ustrojstvenim jedinicama, poslovi i zadaci stručnog knjižničnog osoblja i ostalih radnika, sistematizacija radnih mjesta i posebni uvjeti koje radnik mora ispunjavati na radnom mjestu za koje je sklopio ugovor o radu, hijerarhija odgovornosti, a opisani su i drugi poslovi važni za obavljanje knjižnične djelatnosti i rukovođenje ustanovom.

Ustrojstvene jedinice Knjižnice povezane su u jedinstvenu knjižničnu mrežu i pod jednakim uvjetima omogućuju svim građanima slobodan pristup informacijama i knjižničnoj građi za njihov društveni, kulturni, obrazovni i demokratski razvitak.

Ustrojstvene jedinice nemaju svojstvo pravne osobe i nemaju ovlaštenja u pravnom prometu.

U Knjižnici se ustrojavaju sljedeće ustrojstvene jedinice:

1. Središnja knjižnica

1.1. Odjel za odrasle

1.1.1. Informacijsko-posudbeni pult

1.1.2. Čitaonica tiska

1.1.3. Studijska čitaonica

1.1.4. Zbirka stripa „Stripoteka“

1.2. Dječji odjel

1.3. Odjel za mlade

1.3.1. Američki kutak

1.3.2. Glazbena i filmska zbirka

2. Ogranci

2.1. Ogranak „Aleksandar Stipčević“ – Arbanasi, Nadbiskupa Vicka Zmajevića 12a

2.1.1. Zavičajna zbirka zadarskih Arbanasa

2.2. Ogranak Bili brig, Put Pudarice 15i

2.3. Ogranak Crno, Crno 145

2.4. Ogranak Grad, Trg Petra Zoranića 1

2.4.1. Zavičajna zbirka

2.5. Ogranak Ploča, Ulica Grgura Barskog Zadranina 10

3. Knjižnične stanice i stacionari

3.1. Knjižnična stanica „Mala knjižnica“ Bokanjac

3.2. Knjižnična stanica „Mala knjižnica“ Kožino

3.3. Knjižnični stacionar Silba

3.4. Knjižnični stacionar Olib

4. Bibliobusna služba

4.1. Bus 1

4.2. Bus 2

4.3. Biblio kombi

5. Zajedničke službe

5.1. Opća i kadrovska služba

5.1.1. Tajništvo

5.1.2. Tehnička služba

5.2. Služba financijskog poslovanja

5.3. Služba za upravljanje i razvoj

5.3.1. Služba za nabavu, obradu i zaštitu knjižnične građe

5.3.2. Služba za koordinaciju programa, projekata i odnose s javnošću

5.3.3. Županijska matična razvojna služba

1.1. Središnja knjižnica

Središnja knjižnica, Ulica Stjepana Radića 11b, središte je knjižnične mreže i po svojoj ulozi, opsegu stručnih poslova (centralizirana nabava i obrada), veličini prostora i veličini knjižničnog fonda predstavlja središnje posudbeno-komunikacijsko mjesto za korisnike, stručno i upravljačko središte ustanove.

1. Središnji knjižnica:

1.1. Odjel za odrasle

1.1.1. Informacijsko-posudbeni pult

1.1.2. Čitaonica tiska

1.1.3. Studijska čitaonica

1.1.4. Zbirka stripa „Stripoteka“

1.2. Dječji odjel

1.3. Odjel za mlade

1.3.1. Američki kutak

1.3.2. Glazbena i filmska zbirka

1.2. Ogranci

Mreža knjižničnih usluga u sastavu Gradske knjižnice Zadar uspostavljena je zbog dostupnosti knjižničnih usluga u različitim dijelovima grada.

Ogranci Knjižnice i drugi ustrojstveni oblici posjeduju mješovite knjižnične fondove i zbirke na različitim medijima namijenjene svim skupinama korisnika te temeljnu referentnu građu za rad u ograncima.

U ograncima se provode kulturno-animacijske aktivnosti namijenjene korisnicima različitih dobnih skupina.

Ogranci Knjižnice ustrojeni su na sljedeći način:

1. Ogranak „Aleksandar Stipčević“ – Arbanasi, Nadbiskupa Vicka Zmajevića 12a
 - a. Zavičajna zbirka zadarskih Arbanasa
2. Ogranak Bili brig, Put Pudarice 15i
3. Ogranak Crno, Crno 145
4. Ogranak Grad, Trg Petra Zoranića 1
 - a. Zavičajna zbirka
5. Ogranak Ploča, Ulica Grgura Barskog Zadranina 10

Ogranak „Aleksandar Stipčević“ – Arbanasi nalazi se na adresi Vicka Zmajevića 12a i otvoren je za korisnike ponedjeljkom, srijedom i petkom od 8 do 15 sati, a utorkom i četvrtkom od 13 do 20 sati te svaku prvu subotu u mjesecu od 8 do 13 sati.

Ogranak Bili brig nalazi se na adresi Put Pudarice 15 i otvoren je za korisnike od ponedjeljka do petka od 8 do 20 sati i svaku subotu u mjesecu od 8 do 13 sati.

Ogranak Crno na adresi Crno 145 otvoren je za korisnike ponedjeljkom, srijedom i petkom od 8 do 12 sati, a utorkom i četvrtkom od 15 do 19 sati.

Ogranak Grad, Trg Petra Zoranića 1, otvoren je za korisnike od ponedjeljka do petka od 8 do 20 sati i svaku subotu od 8 do 13 sati. U Ogranku je, pored ostalih sadržaja za djecu, mlade i odrasle, smještena Zavičajna zbirka i zbirka ostavštine Šime Tome Perićića.

Ogranak Ploča nalazi se na adresi Grgura Barskog Zadrana 10 te radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 8 do 12 sati, a utorkom i četvrtkom od 15 do 19 sati.

Uvažavajući specifičnosti svakog ogranka, nastoji se ujednačiti kreiranje i priprema programa za sve skupine korisnika, objediniti nabavu materijala za kreativan rad, nabava novih i obnova naslova na temelju statističkih podataka o posudbi. Važno je imati uvid u pregled građe u tranzitu između pojedinih ustrojstvenih jedinica jer korisnici imaju mogućnosti posuđenu građu vratiti na bilo koju lokaciju neovisno o tome gdje su je zadužili. Iz Središnje knjižnice u ogranke se prema potrebi upućuju djelatnici s radnim iskustvom i specifičnim znanjima za pojedina stručna područja odnosno područja rada s različitim skupinama korisnika.

1.3. Knjižnični stacionari i knjižnične stanice

Prema Standardu za narodne knjižnice u RH (Narodne novine, broj 103/21), Knjižnična stanica ima fond od najmanje 1000 knjiga i druge građe daje na korištenje u prostoru mjesnog odbora ili pravne osobe, a knjižničnu uslugu pruža knjižničar ili knjižničarski suradnik zaposlenik gradske/općinske knjižnice u određene dane, i to najmanje pet sati tjedno.

Knjižnični stacionar ima fond od najmanje 500 knjiga i druge knjižnične građe, a korisnike opslužuje volonter osposobljen za obavljanje poslova u knjižničnom stacionaru i to najmanje 2 sata tjedno.

U sastavu Knjižnice djeluju knjižnične stanice i stacionari:

1. Knjižnična stanica „Mala knjižnica“ Bokanjac
2. Knjižnična stanica „Mala knjižnica“ Kožino
3. Knjižnični stacionar Silba
4. Knjižnični stacionar Olib

Knjižnična stanica na Bokanjcu pod nazivom Mala knjižnica nalazi se u prostoru Društva Bokanjac (Trg sv. Šimuna i Tadije 1), a na usluzi je korisnicima srijedom i petkom od 12,30 do 15 sati.

Knjižnična stanica Kožino nalazi se u prostoru Područne škole Kožino u sastavu Osnovne škole Petra Preradovića. Na usluzi je korisnicima utorkom i četvrtkom od 12 do 14,30 sati.

1.4. Bibliobusna služba

Bibliobusi su pokretni ustrojstvene jedinice Knjižnice koji obilaze područja grada Zadra i Zadarske županije bez stacionarnog knjižničkog ogranka prema unaprijed planiranom vremenskom i mjesnom rasporedu.

Tijekom godine, ukupno je uslugama bibliobusa obuhvaćeno 69 županijskih naselja na 78 stajališta, a raspored odlazaka na stajališta napravljen za zimski i ljetni dio godine. Rad bibliobusne službe nastavljen je uz podršku zadarske tvrtke Liburnija i riječke Jadrolinije.

2. Kapitalna ulaganja

2.1. Nabava knjižnične građe

U skladu sa stručnim smjernicama, standardima i propisima u Središnjoj knjižnici obavlja se posao nabave i stručne obrade građe za sve odjele, ogranke, bibliobus, stacionare i stanice. Djelatnici koji rade u Službi nabave i obrade knjižnične građe dio radnog vremena provode i u radu s korisnicima što im omogućuje bolji uvid u interese i potrebe korisnika.

Prema vrsti nabave tijekom 2024. godine **kupljeno 10.372** jedinice građe, **darom** je Knjižnice za svoj fond primila **791** jedinice građe, a otkupom knjiga Ministarstvo kulture i medija tijekom 2024. godine kupljeno je **4.061** jedinica građe.

	2023. g.	2024. g.
Nabava knjižnične građe:	12.707	15.224
Iznos nabave u eurima:	203.240,81	248.667,41

Prema vrsti nabave knjižnične građe:		
	2023. g.	2024. g.
Kupljeno	11.717	10.372
Darovano	990	791
Otkupljeno sredstvima Ministarstva kulture i medija RH	0	4.061
Ukupno:	12.707	15.224

Sredstva za nabavu knjižnične građe prema izvorima financiranja:

Izvori financiranja nabave knjižnične građe u 2024.	Planirano u 2024.	Realizirano u 2024.g.
Grad Zadar	57.000	57.000

Ministarstvo kulture i medija RH, Zadarska županija	172.500	160.484,59
Ostali izvori (prihodi po posebnim propisima, donacije)	11.668,47	31.182,82
Ukupno:	241.168,47	248.667,41

Prema vrsti građe u 2024. godini nabavljeno je **14.537** jedinica knjižne građe i **687** jedinica neknjižne građe (CD, DVD, Blu-ray disk, igračke, note), ukupno **15.224 jedinica** građe. Struktura nabavljene građe kao i načini nabave prikazani su u tablicama koje slijede.

Nabava knjižnične građe prema vrsti građe:		
	2023. g.	2024. g.
knjižne građe: knjige, slikovnice, stripovi	12.291	14.537
neknjižne građe: CD, CD-ROM, DVD, Blu-ray, igračke, note	454	687
Ukupno:	12.745	15.224

Nabava knjižne građe u 2024. godini	
Knjiga (hr) kupljena	9.590
Knjiga (hr) darovana	641
Knjiga (strana) kupljena	151
Knjiga (strana) darovana	106
Otkup Ministarstva kulture i medija RH	4.049
Ukupno:	14.537

Nabava neknjižne građe u 2024. godini	
CD (darovani)	5
DVD (kupljeni)	3
DVD i Blu-ray Disc (darovani)	2
CD, DVD i Blu-ray Disc (ukupno)	10
Gramofonske ploče (kupljene)	548
Gramofonske ploče (darovane)	3
Gramofonske ploče ukupno	551
Zvučna knjiga	12

Audiovizualna građa ukupno	573
Viševrsna građa kupljena (igračke i društvene igre)	80
Viševrsna građa darovana (igračke i društvene igre)	34
Ukupno igračaka	114
Sveukupno neknjižne građe	687

Tijekom 2024. redovito su se nabavljale novine i časopisi. Na svim lokacijama Knjižnice korisnicima je na raspolaganju 70 naslova dnevnog i tjednog tiska te stručnih i popularnih časopisa za djecu i odrasle.

2.2. Zbirke u Knjižnici

Kako bi tematski izdvojena građa bila što dostupnija korisnicima, fond Knjižnice podijeljen je na zbirke. Osim Zavičajne zbirke, u fondu Knjižnice su: Zavičajna zbirka zadarskih Arbanasa, Zbirka knjižnične građe o Domovinskom ratu, Zbirka stripova, Zbirka društvenih igara, Zbirka glazbe i filma, Zbirka digitalizirane građe, Zbirka stručne građe iz knjižničarstva. Od travnja 2022. godine Zavičajna zbirka nalazi se u Ogranku Grad.

Naziv zbirke	Ukupno jedinica knjižnične građe
Zavičajna zbirka	4.840
Zavičajna zbirka zadarskih Arbanasa	490
Zbirka knjiga o Domovinskom ratu	2.398
Zbirka stripa	7.545
Zbirka društvenih igara i igračaka	1.056
Zbirka glazbe i filma	25.128
Zbirka digitalizirane građe Delmata	94
Zbirka građe iz knjižničarstva	1.546
Ukupno zbirke:	43.087

2.3. Otkup knjiga Ministarstva kulture i medija RH

Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske nastavilo je s programom otkupa knjiga za narodne knjižnice u 2024. Otkup je realiziran u četiri kruga (svibanj, lipanj, rujan i studeni).

Tijekom godine ugovoren je iznos od 66.500 eura i nabavljeno **4.061** jedinica knjižnične građe u vrijednosti od 67.612,54 eura.

2.4. Otpis knjižnične građe

U skladu s odredbama Pravilnika o reviziji i otpisu knjižnične građe („Narodne novine“, broj 21/02), obveza je redovito pročišćavanje knjižničkog fonda.

Tijekom godine za otpis se izdvajala uništena i dotrajala građa. Ukupno je predloženo za otpis i tijekom godine otpisano 13.135 jedinica knjižnične građe, od toga 12.799 jedinica knjižne i 356-jedinica neknjižne građe (CD, DVD, CD-ROM). U odnosu na cjelokupni fond Knjižnice (320.806 jedinica knjižnične građe), otpisano je 4,09% jedinica knjižnične građe što je u skladu s odredbama spomenutog Pravilnika.

3. Korisnici i posudba knjižnične građe

Stupanjem na snagu *Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja knjižnične građe i usluga Gradske knjižnice* uređeni su uvjeti prema kojima članom Knjižnice može postati svaki građanin Republike Hrvatske, zatim strani državljani s prijavljenim boravištem na području Grada Zadra ili Zadarske županije, kao i osobe koje na tom području borave kao turisti. Članom Knjižnice mogu postati pravne osobe, kao i njihovi zaposlenici, na temelju sporazuma zaključenog između Knjižnice i pravnih osoba.

Knjižnica posjeduje jedinstvenu bazu podataka korisnika svih ustrojstvenih jedinica što korisnicima omogućava korištenje knjižnične građe i usluga na cijelom području obuhvaćenom mrežom usluga Gradske knjižnice Zadar. Korisnici mogu posuditi najviše 6 jedinica knjižnične građe na rok od 20 dana uz mogućnost produženja obnove do najviše dva puta unutar roka za vraćanje građe, osobno, telefonom ili kroz sustav *on-line* obnove zaduženja. Knjige se mogu vratiti i u dva trezora koja se nalaze ispred ulaza u Središnju knjižnicu. Uz prethodnu predbilježbu, besplatno je korištenje interneta na računalima Knjižnice, a slobodan je i pristup internetu u cijelom prostoru kojem korisnici mogu pristupiti preko svojih prijenosnih ili mobilnih uređaja.

U 2024. godini u Knjižnici je evidentirano **16.119** aktivnih korisnika.

Broj korisnika Knjižnice	2023. g.	2024. g.
	15.789	16.119

Vrsta korisnika	Broj korisnika u 2023. g	Broj korisnika u 2024. g
Djeca (do tri godine i predškolski uzrast)	816	924

Učenici osnovne škole	4.823	4.817
Učenici srednje škole	1.736	1.805
Studenti	1.637	1.519
Obitelj	572	586
Odrasli	3.764	3.914
Umirovljenici	1.321	1.365
Osobe s invaliditetom i Kućna dostava	230	242
Nezaposleni	169	176
Upis na 2 mjeseca	348	352
Pravne osobe	36	36
Ostali: djelatnici, volonteri, međuknjižnična posudba, nagrade za sudionike programa GKZD, voditelji klubova čitatelja	337	383
Ukupno:	15.789	16.119

Prema *Pravilniku o uvjetima i načinu korištenja knjižnične građe i usluga Gradske knjižnice Zadar*, sudionici koji svojim aktivnostima doprinose ostvarenju kulturnih manifestacija i proslava, odlukom ravnatelja mogu ostvariti besplatno članstvo.

Fond Knjižnice u 2024. godini koristilo je 16.119 aktivnih korisnika što prema broju stanovnika Grada Zadra (70.779) obuhvaća 22,77% u članjenosti, a za područje Zadarske županije (159.766 stanovnika) postotak u članjenosti stanovnika u Knjižnicu iznosi 10,08%. Od ukupnog broja korisnika Knjižnice, broj korisnika bibliobusa je 2.428 što je 5,11% u odnosu na 47.450 ukupnog broja stanovnika područja koja bibliobusi obilaze.

Na dan 31. prosinca 2024. godine u fondu Gradske knjižnice Zadar ukupno je 320.806 jedinica knjižnične građe. Tijekom godine zaduženo je i izvan Knjižnice posuđeno 477.926 jedinica građe. U Knjižnici je tijekom godine pregledano i korišteno 91.448 jedinice knjižnične građe.

3.1. Međuknjižnična posudba

Ove godine zabilježen je porast broja zahtjeva za međuknjižničnom posudbom u odnosu na prethodnu godinu.

Broj zahtjeva iz GKZD prema drugim knjižnicama	0
Broj zahtjeva drugih knjižnica prema GKZD	7
Ukupan broj realiziranih zahtjeva	7

4. Statistički podatci

Gradska knjižnica Zadar je obvezna redovito pratiti statističke pokazatelje na svim razinama poslovanja i sudjeluje u projektu elektroničkog prikupljanja i obrade statističkih podataka preko online *Sustava jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica* kojeg provodi Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu.

Statistički pokazatelji su dobar alat koji omogućava procjenu knjižničnih programa i usluga koje se nude korisnicima, a doprinosi učinkovitijem upravljanu ustanovom.

Tijekom 2024. godine u prostoru Knjižnice održano je ukupno 1.352 događanja, a od ukupnog broja u organizaciji Knjižnice održano je 900 događanja.

Statistika događanja u 2024. godini

Događanja u 2024. godini	Broj događanja	Broj posjetitelja
za odrasle	337	11.537
za djecu i mlade	1.015	18.345
Ukupan broj događanja	1.352	29.882

Broj virtualnih posjeta mrežnoj stranici Knjižnice iznosi 360.456 pregleda stranice, a mrežnim stranicama pristupilo je 68.210 korisnika.

5. Programi

5.1. Zadar čita – tema „Voda“

Od 18. do 22. ožujka 2024. godine održana je manifestacija *Zadar čita 2024*, a središnja tema je voda. Pozivu se odazvalo više od stotinu sudionika s prijavljenih 120 različitih programa i aktivnosti. Objedinjeni zajednički program objavljen na profilima društvenih mreža i mrežnoj stranici Knjižnice. Manifestacija je otvorena 18. ožujka izložbom fotografija *Vode Paklenice*. Izložba je priređena u suradnji s Javnom ustanovom Nacionalni park Paklenica i postavljena u Spoju, novom i reprezentativnom prostoru Središnje knjižnice. Kao središnji programi su gostovanja poznatih književnika i to: književni susreti s Pavlom Pavličićem (18. ožujka) i Robertom Perišićem (20. ožujka), predavanje znanstvenika Ante Radonića (21. ožujka) i pjesnički susret s glumicom Jelenom Miholjević (22. ožujka). Tijekom trajanja manifestacije održane su brojne radionice, pripovijedanja i predavanja, predstave, posjeti, natjecanja, performansi za različite skupine korisnika.

U programu su sudjelovale knjižnice, dječji vrtići, područne škole, osnovne i srednje škole, Narodni muzej Zadar, Arheološki muzej Zadar, Austrijska knjižnica Dr. Alois Mock, Znanstvena

knjižnica Sveučilišta u Zadru, Zavod za povijesne znanosti HAZU, brojni odjeli Sveučilišta u Zadru, domovi za odrasle osobe, udruge i pojedinci.

5.2. Mozak treba vježbati – najbolje čitanjem

„Mozak treba vježbati. Najbolje čitanjem.“ program je i moto pod kojim Knjižnica provodi niz aktivnosti za poticanje čitanja i navike čitanja u svakodnevnom životu. U suradnji s vrtićima i školama, tjedno se održavaju programi čitanja u Središnjoj knjižnici, ograncima i knjižničnim stanicama kao i u prostorima škola i vrtića. Osim redovitih radionica i aktivnosti, kao dio programa „Mozak treba vježbati. Najbolje čitanjem.“, u ožujku su u Knjižnici gostovale književnice Julijana Matanović i Nada Đerek koje su predstavile zbirke priča dvanaest autorica "Burza rada".

5.3. Festival stripa - Zbirka 74

Od 3. do 5. listopada 2024. održan je Festival stripa – Zbirka 74, nazvan po oznaci za smještaj zbirke stripova te zbirci unutar fonda Knjižnice. Trenutno je u zbirci stripa korisnicima na raspolaganju deset tisuća jedinica građe.

Festival je održan tijekom tri dana s programima za djecu, mlade i odrasle. Knjižnica je ugostila poznate strip autore i likovne umjetnike, Damira Ercegovića, Korinu Hunjak i Antonia Filipovića koji su sudjelovali na otvaranju Festivala u Ogranku Grad. Ukratko su se predstavili okupljenima te nacrtali dvije strip table *ad hoc* naizmjenice crtajući kadar po kadar.

Damir Ercegović je predstavio svoj rad i svoj najnoviji strip album „Doživljaji Fabijana Puha“. Pojasnio je svoje crtačke korijene, ideju za lik Fabijana Puha te najavio buduće projekte. Korina Hunjak i Antonio Filipović predstavili su svoje nove stripove. Korina Hunjak predstavila je strip „18 – 22 brodski dnevnik“ te „Kaleidoskop“ nastao u suradnji s piscem Zoranom Žmirićem, a Antonio Filipović predstavio je svoj prvijenac pod naslovom „Sinestezija“. Održano je više radionica crtanja za učenike osnovnih i srednjih škola.

5.4. Kućna dostava knjiga umirovljenicima i osobama s invaliditetom

Kućna dostava knjiga umirovljenicima i osobama s invaliditetom dugogodišnji je program Knjižnice namijenjen starijim osobama i osobama s invaliditetom koji ne mogu doći u prostor Knjižnice. Knjige se korisnicima dostavljaju svaka dva tjedna te se posebno vodi briga o njihovim afinitetima kao i o komunikaciji s njima. Ovu uslugu je u 2024. godini koristio je 31 član Knjižnice.

5.5. Programi za djecu

Pričograd – susret malih pripovjedača

Pričograd – susret malih pripovjedača manifestacija je na kojoj nastupaju djeca osnovnoškolske dobi izvodeći uvježbane priče, bajke i igrokaze. Cilj programa je razvijanje

pripovjedačkih tehnika i usmenog izražavanja, jačanje samopouzdanja i kreativnosti kod djece te vježbanje javnog nastupa. Naglasak je stavljen na važnost čitanja i bogatstvo hrvatskog jezika. U partnerstvu s Knjižnicom su Hrvatsko narodno kazališta Zadar i Osnovna škola Bartula Kašića Zadar. Program je u održan u studenom a sudjelovali su

Festival pripovijedanja Naraton

Treće izdanje Festivala pripovijedanja Naraton održano je 26. i 27. veljače 2024. godine s temom "Kako priče putuju". Festival je otvoren panelom "Narativni Chat: od pripovijedanja i čitanja do umjetne inteligencije". Gosti panela su bili: dr. sc. Martina Hranj, dr. sc. Kornelija Kuvač - Levačić, Sanja Grgina, glumica i pripovjedačica, Vlatka Ignac i Mladen Masar. Tijekom dvodnevnog trajanja Festivala održani su programi pripovijedanja priča za djecu, mlade i odrasle. Uz zadarske pripovjedačice Željenu Buljat, Ninu Doku, Jadranku Dunatov i Sanju Grginu, svojim nastupima program su obogatile pripovjedačice iz različitih krajeva Hrvatske Andreja Krenek, Blaženka Mavrić Vadić kao program međuknjižnične suradnje "Knjižnica knjižnici na dar" i Margareta Peršić. "Osvijetlimo put pričama" je zajednički pripovjedni nastup koji izvode zadarske pripovjedačice uz goste i postao je lajtmotiv Naratona. Novost ovogodišnjeg Naratona je program "Djeca pripovijedaju djeci" kojim se željelo podržati mlade pripovjedače i pružiti im priliku da svoje pripovjedačko umijeće pokažu na Festivalu. Treći Naraton održan je u suradnji s Hrvatskim društvom za pripovijedanje "Logos" i Školom primijenjene umjetnosti i dizajna Zadar te uz financijsku potporu Ministarstva kulture i medija RH.

Mali znanstvenici

Projekt Mali znanstvenici provodi u suradnji s Centrom izvrsnosti za fiziku grada Zadra, Sveučilištem u Zadru, Hrvatskim geografskim društvom te nastavnim profesorima koji su izvoditelji programa. Ciljevi projekta su: uvođenje inovativnih usluga u Knjižnicu u vidu STEM programa, popularizacija znanosti među djecom, popularizacija Knjižnice kao trećeg prostora, omogućavanje pristupa knjižničnim programima na širem području, ostvarenje kvalitetne suradnje u okruženju. Program je namijenjen učenicima nižih razreda osnovne škole, a realiziran je kroz edukativne radionice iz fizike, kemije, geografije i biologije. Radionice su se tijekom godine održavale u Odjelu za mlade u Središnjoj knjižnici te su bile dio Božićnog programa Knjižnice.

Projekt Mali znanstvenici realiziran je u predviđenom roku. Održano je šest radionica:

- 12. studenoga 2024. - STEM na OZM 1: GLOBE PROGRAM (Središnja knjižnica),
- 14. studenoga 2024. - STEM na OZM 2: GLOBE PROGRAM (Središnja knjižnica),
- 2. prosinca 2024. - WeDo 1.0 STEM (Središnja knjižnica)
- 11. prosinca 2024. - Veliki koraljni greben (Ogranak Bili brig),
- 16. prosinca 2024. - Putovanje morskim dubinama (Ogranak Grad)
- 16. prosinca 2024. - Božićna STEM radionica (Središnja knjižnica).

Na radionicama su sudjelovala djeca osnovnoškolske dobi.

Čitateljska putovnica i besplatan upis prvaša

Program *Čitateljska putovnica* namijenjen je djeci prvih razreda osnovne škole, koji ima za cilj stvoriti naviku odlaska u knjižnicu i čitanja u slobodno vrijeme. Djeci se putovnice dijele prilikom razrednog posjeta knjižnici ili prilikom upisa u knjižnicu. Već dugi niz godina Grad Zadar i Zadarska županija financiraju besplatan upis učenika prvih razreda osnovnih i srednjih škola u Gradsku knjižnicu Zadar. Učenicima prvih razreda osnovne škole tom prilikom podjele se čitateljske putovnice. Tijekom školske godine 2023./2024. ponovno je organiziran program Čitateljska putovnica koji se od studenog 2023. do svibnja 2024. odvijao u svim ograncima, bibliobusima kao i u Središnjoj knjižnici.

Bebinim koracima i Roditeljski kutak

Sveukupno je održano šest predavanja na različite teme: Masaža bebe, Kako pripremiti starije dijete na dolazak prinove u obitelj, Kako odabrati slikovnice za dijete do 3. godine, Odvikavanje od pelena, Važnost ranog čitanja. Predavači su bili stručni suradnici – volonteri i knjižničari. Tijekom godine prilikom posjeta rodilištu Opće bolnice Zadar promoviran je besplatan upis novorođenčadi u Knjižnicu i dostavljeni promotivni materijali za roditelje.

Čitaj mi dok čekam!

I u protekloj smo u pedijatrijskim ordinacijama dopunjavalo se Zbirčice građom sakupljenom u akciji „Čitam, dam, sretan sam!“ u sklopu nacionalne kampanje „Čitaj mi!“ Otvorene su dvije nove Zbirčice u pedijatrijskim ordinacijama dr. Bačić i dr. Troskot Biloglav. Dobivene povratne informacije u razgovoru s medicinskim osobljem potvrđuju kontinuirano korištenje Zbirčica i važnost njihova postojanja.

Ljeto u Knjižnici

U ljetnom programu na Dječjem odjelu sudjelovalo je više od dvjesto pedeset djece. Sudjelovali su u brojnim programima koji su održani u Središnjoj knjižnici i ograncima i to: Tjedan lavande, Kreativno s Dinom Colićem, Igrajmo se u knjižnici u suradnji s odgojiteljima iz Dječjeg vrtića Sunce, Kreativno s Anitom Goreta, Nauči osnove kukičanja, Dobro jutro uz priču čitanje priče za predškolski uzrast). U suradnji sa Športskom zajednicom Grada Zadra organiziran je program „Čitajmo i vježbajmo“.

Božićni program

Božićni program obuhvaćao je brojne aktivnosti koje su uključivale uređenje prostora, izradu ukrasa za uređenje božićnog drvca, kreativne radionice i glazbene radionice, čitanje i pričanje prigodnih priča, a tradicionalno se obilježavaju sveti Nikola i sveta Lucija.

Posjeti knjižnici

Tijekom 2024. godine Knjižnicu su posjetile 53 organizirane grupe iz dječjih vrtića, osnovnih i srednjih škola s oko 1300 posjetitelja. Svaki posjet uključivao je obilazak svih knjižničnih odjela uz stručno vodstvo dječjeg knjižničara te prigodni program (čitanje priče, priče na filcu, pripovijedanje, Knjiga na audiciji, spajanje naslova itd.).

Posebne potrebe - osviještenost i podrška

U sklopu promicanja bibliobusne službe (bibliokombija) održavale su se radionice u Centru za pružanje usluga u zajednici Mocire. Rad s osobama s posebnim potrebama je jako poticajan, koristan i ispunjavajući, ali ujedno specifičan i zahtjevan. Stručnu podršku knjižničarima pruža diplomirana psihologica.

Igrajmo se u Knjižnici

U suradnji s Dječjim vrtićem Sunce tijekom ljeta na Dječjem odjelu Središnje knjižnice održavao se program pod nazivom „Igrajmo se u knjižnici“. Tematske radionice za djecu do tri godine jednom tjedno vodile su odgojiteljice Dječjeg vrtića Sunce.

5.6. Programi za mlade

U 2024. godini je Odjel za mlade nastavio svoju misiju pružanja kulturnih, obrazovnih i zabavnih sadržaja mladima, potičući ih na čitanje, kreativno izražavanje i druženje. Kroz različite aktivnosti i događanja, nastojalo se mladima predstaviti Knjižnicu kao mjesto na kojem mogu razvijati vještine, proširivati horizonte i stvarati vrijedne društvene kontakte.

Tijekom godine kroz organizirane posjete s radom Odjela za mlade upoznali su se učenici srednjih škola i studenti. Nastavlja se jačati suradnju s različitim organizacijama i institucijama među kojima se ističu Tehnička škola, Prirodoslovno-grafička škola, Škola primijenjene umjetnosti i dizajna te Udruga Cinaz i Udruga za kulturu i umjetnost Drama Plus.

Aktivnosti i programi na Odjelu za mlade okupili su više od sedamsto mladih sudionika kroz različite radionice, predavanja i razgovore s povodom među kojima se ističu:

- *Headbanger's Story: Alen Babin*: večernje druženje s gitaristom i pjevačem zadarskog metal benda E.N.D.; 8.2.2024.
- *Zadar čita: Pavao Pavličić*: književni susret s akademikom vodila djelatnica OZM-a zajedno s dvije učenice 3. r. Škole primijenjene umjetnosti i dizajna Zadar; 18.3.2024.
- Susret s mladim košarkašem Jurom Gunjina; 08.04.2024.
- *Misli zeleno - kreiraj pametno*: prerada otpada pod vodstvom prof. Branke Bajo i OŠ Vladimira Nazora Škabrnja; 22.4.2024.
- Gostovanje zadarskog fotografa Stipe Suraća; 17.05.2024.
- Filip Rušin - poznati hrvatski beatboxer održao je dvije radionice za učenike 7. i 8.og razreda osnovne škole; 06.11. 2024.
- *Mjesec hrvatske knjige: Pričaj mi priču*. Pripovjedni nastup mladih polaznika Udruge za kulturu i umjetnost Drama Plus; 6. 11. 2024.

Posebno se ističu aktivnosti vezane uz knjigu i čitanje koje donose brojnu publiku, ali zato često imaju dublji i dugotrajniji utjecaj na sudionike, omogućuju intimniji prostor u kojem se sudionici mogu slobodnije izražavati, razmjenjivati dojmove i razvijati dublju povezanost s knjigama i temama. Tako je obilježeno 150 godina od rođenja Ivane Brlić Mažuranić i održana radionica ilustracije pod nazivom *Ivanin fantastični svijet*. Radionicu je vodila Bojane Vukojević iz Škole primijenjene umjetnosti i dizajna Zadar nakon koje je priređena izložba radova (travanj 2024.). S Odjela za kroatistiku Sveučilišta Iva Babić održala je predavanje pod nazivom *Ivanina priča*. Održan je i program pod nazivom *Moć knjige*: susret korisnika OZM-a, čitanje i komentiranje ulomaka njima važnih knjiga (travanja 2024.). U svibnju se razgovaralo o (znanstveno) fantastičnim knjigama, filmovima, igricama *Fantasy ili SF*.

Ocupljanje, druženje i razgovor mladih nastavio se i kroz klubove koje je Knjižnica pokrenula u dogovoru s mladim korisnicima, a prema njihovim iskazanim i to Klub čitatelja za srednjoškolce i Anime klub. U *Anime klubu* članovi biraju anime (japanski animirani film) koji će svi pogledati pa na sljedećem sastanku razgovarati o dojmovima (animaciji, glazbenoj podlozi, likovima, priči...) te odigrati neku igru koju za svaki susret osmišljava drugi član kluba (Kahoot kviz, pogađanje likova i drugo). Tijekom 2024. održano je 15 susreta, sudjelovalo je 15 mladih korisnika. U *Klubu čitatelja za srednjoškolce* članovi biraju knjigu koju će svi pročitati i na sljedećem sastanku razgovaraju o svojim dojmovima (stilu pisanja, atmosferi, likovima, uvjerljivosti radnje...).

U veljači (12.-16.) je na Odjelu za mlade održan *STEM tjedan* pod sloganom *Let's STEM together*, a u organizaciji Grada Zadra u okviru projekta „Jačanje STEM vještina u osnovnim školama u Zadarskoj županiji“ - STEM COUNTY. Tijekom događanja održano je više od trideset tematskih radionica (kreativna matematika, mali kemičari, lego kockice i robotika, mala škola astronomije, istražimo Jadransko more i mnoge druge) za jačanje znanja, vještina i kompetencija te popularizaciju znanosti i STEM područja i aktivnog građanstva te petnaest prezentacija. Bilo je

to prvo veće događanje na Odjelu za mlade koje je pokazalo s kakvim organizacijskim kapacitetima i mogućnostima raspolažemo u tom prostoru.

Kroz godinu je održano i niz događanja u suradnji s Američkim kutkom Gradske knjižnice Zadar, uz STEM programe tu su i predavanja, književni i glazbeni susreti, glazbene radionice gdje su predstavljeni instrumenti – gitara, klavijature, klarinet, što se kroz dolazak brojnih učeničkih grupa pokazalo kao dobar poligon za stvaranje i razvoj publike.

Pored profila Gradske knjižnice Zadar na društvenim mrežama, krajem 2023. uspostavljen je dodatni kanal na Instagramu za novootvoreni Odjel za mlade na kojem se redovito objavljuju aktivnosti, događanja i zabilježeni dnevni trenuci na Odjelu za mlade i u Glazbenoj i filmskoj zbirci.

Mladima je omogućeno anonimno ubacivanje prijedloga za nabavu građe, ideja za programe u *Kutiju za prijedloge*. Redovito se prate prijedlozi, razgovora s mladima o ponudi i trendovima na tržištu i u medijskom prostoru, održava Desiderata i šalju zahtjeve Odjelu nabave. Obnavlja se knjižni fond i fond društvenih igara koji je krajem 2024. godine nadopunjen s 25 novih igara i slagalica.

6. Računalna oprema

Gradska knjižnica Zadar na svim je svojim lokacijama, uključujući ogranke, bibliobuse, stacionare i stanice, osigurala potreban broj računala s pristupom internetu.

I u 2024. godini, Gradska knjižnica Zadar bila je tehnička podrška narodnim i školskim knjižnicama Zadarske županije koje koriste isto programsko rješenje CROLIST. Podrška se sastoji od instalacija Aladina, aplikacije za knjižnično poslovanje u sustavu CROLIST, konfiguriranje bar-kod pisača, kreiranje korisničkih računa, ispis bar-kodova i knjiga inventara, kao i pomoć u sadržajnoj obradi građe.

U prošloj godini potpisan je ugovor o korištenju računalnog programa za knjižnično poslovanje Crolist s tri škole i to: OŠ Nikole Tesle Gračac, OŠ Galovac i Gimnazija Vladimira Nazora Zadar te im je pružena stručna podrška u uključivanju u mrežu školskih knjižnica koje koriste ovaj knjižnični program.

Sredstvima kojima Veleposlanstvo SAD-a financira rad Američkog kutka Gradske knjižnice Zadar u 2024. godini nabavljena je oprema potrebna za provođenje radionica i ostalih edukativnih programa za korisnike (Generator, STEM radionice, radionice robotike, i dr.).

Suvremena računalna oprema potrebna je za kvalitetan stručni rad djelatnika kao i za odgovor na različite potrebe korisnika. Nastavljeno je korištenje je novog Microsoft 365 sustava kojeg su djelatnici implementirali u svoj rad, a korištenje pridruženih alata omogućilo je lakše umrežavanje i povezanost, posebice u nepogodnim epidemiološkim situacijama.

Nastavljena je praksa daljnjeg razvijanja i održavanja mrežnih stranica na sustavu Backdrop CMS te prilagođavanja potrebama korisnika i autora sadržaja.

7. Stručno usavršavanje djelatnika

Djelatnici Knjižnice sudjelovali su na brojnim stručnim skupovima, konferencijama i *webinarima* u organizaciji Hrvatskog knjižničarskog društva, Društva knjižničara Zadar i drugih o stručnim i drugim temama. Knjižničari su održali više izlaganja putem različitih platformi za virtualno okupljanje i uživo.

U 2024. održane su edukacije djelatnika putem platforme Zoom i osobnim sudjelovanjem na stručnim skupovima (CSSU, stručni skupovi i dr.): 23 edukacije, 18 djelatnika, ukupno 316 sati edukacije.

8. Studentska praksa

Kao dio redovnih poslova knjižničara je i rad sa studentima Odjela za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru na studentskoj praksi i uvođenje u rad u narodnoj knjižnici.

U studenom 2024. godine potpisan je Ugovor o stručnoj praksi u nastavnoj bazi Sveučilišta u Zadru, određeni mentori i dogovoren predmet stručne prakse. Tako studenti, između ostalog, trebaju upoznati i sudjelovati u obavljanju temeljnih zadaća i djelatnosti Knjižnice, upoznati i sudjelovati u postupcima nabave, obrade i zaštite knjižnične građe, u različite zbirke i načine izgradnje fonda, sudjelovati u pružanju knjižničnih usluga različitim skupinama korisnika.

9. Odnosi s javnošću

Knjižnica je u protekloj godini izvještavala javnost o svom poslovanju, događanjima i novitetima unutar ustanove putem redovitih tjednih pisanih medijskih najava, zatim putem profila na društvenim mrežama Facebook i Instagram, putem YouTube kanala Knjižnice te mrežne stranice Knjižnice. Djelatnici Knjižnice gostovali su u radijskim emisijama, prigodno su se snimali televizijski prilozima za lokalne i nacionalne medije kao i izjave za novine/portale. Facebook Knjižnice prati 9466 pratitelja (porast od tri posto u odnosu na 2023.). Profil Knjižnice na Instagramu prati 1643 pratitelja (porast šesnaest posto u odnosu na 2023.). Na YouTube kanal Knjižnice pretplaćena su 32 nova korisnika (ukupan broj pretplatnika je 289). Krajem 2023. godine pokrenut je samostalni Instagram kanal Odjela za mlade, trenutno s 398 pratitelja. Najvažnija vijest u domeni odnosa s javnošću je (prvi) Pravilnik o ustupanju na korištenje javnih prostora Gradske knjižnice (od 30. srpnja 2024.).

Jedna od najčešćih točki doticaja javnosti i Knjižnice je e-mail adresa (e-mail lista) produzenje@gkzd.hr putem koje se obnavljaju obnove zaduženja, narudžbe štiva, uplate na račun Knjižnice i drugi poslovi koji se obavljaju na pultu Knjižnice. E-mail listu čita veći broj djelatnika koji tim putem komuniciraju s korisnicima. Komunikacija je sažeta i praktična, a razina ophodnje je korektna. Upiti korisnika često su zabrinjavajuće razine pismenosti.

Tijekom 2024. godine na medijsku mailing listu petkom poslano je 52 redovne obavijesti. Redovne obavijesti nadopunjavanje su ad-hoc objavama na web-stranici i društvenim mrežama. Od početka studenoga izmijenjena je praksa slanja cjelokupnog popisa svih javnih događanja te se otad šalje samo izbor iz događanja.

U Gradskoj knjižnici Zadar tijekom 2024. godine održano je oko 1382 (bez jednostavnih repetitivnih događanja kao što je mjerenje tlaka u središnjoj i ograncima kojih je bilo oko 200). U ovoj (2024.) godini održano je oko 10% više događanja, uz napomenu da je udio događanja u organizaciji same Knjižnice rekordno visok: oko 65% događanja organizirala je i suorganizirala Knjižnica (oko 900 događanja). Nije bilo potrebe ni interesa za virtualnim događanjima.

Dio organizatora koji su proteklih dvadesetak godina koristili Knjižnicu trenutno koristi neke od drugih prostora koji su nikli u Zadru proteklih par godina: Dvije palače, Centar kreativnih industrija, objekti u vlasništvu Sveučilišta, Znanstvenu knjižnicu. Javna sociologija, uz korištenje obnovljene kuće Bakmaz, vratila se u Knjižnicu s oko polovinom od održanih javnih tribina u 2024.

Najviše događanja održano je u MMD (oko 400, a slijede DO i ogranci Arbanasi i Bili brig s oko 130 događanja. Odjel za mlade je u kratkom roku udomio 25 događanja, kao i „Spoj“ s OZM. Za prostor „Spoja“ vlada relativno velik interes, ali korištenje je ograničeno na izložbe i istaknutija događanja (u pravilu u organizaciji Knjižnice ili prokušanih partnera). Ogranci Crno i Ploča svaki broje oko 60 događanja.

Dio repetitivnih događanja nije unosen nego je bilježen manualno u liste (interna / medijska). U pravilu su to čitanja priča i redovite radionice, otprilike 200 takvih događanja.

10. Suradnja

Gradska knjižnica Zadar na svim je svojim lokacijama, uključujući ogranke, bibliobuse, stacionare i stanice, osigurala potreban broj računala s pristupom internetu. I u 2024. godini, Gradska knjižnica Zadar bila je tehnička podrška narodnim i školskim knjižnicama Zadarske županije koje koriste isto programsko rješenje CROLIST. Podrška se sastoji od instalacija Aladina, aplikacije za knjižnično poslovanje u sustavu CROLIST, konfiguriranje barkod pisača, kreiranje korisničkih računa, ispis bar-kodova i knjiga inventara, kao i pomoć u sadržajnoj obradi građe.

Sredstvima kojima Veleposlanstvo SAD-a financira rad Američkog kutka Gradske knjižnice Zadar, u 2024. godini nabavljena je oprema potrebna za provođenje radionica i ostalih edukativnih programa za korisnike (Generator, STEM radionice, radionice robotike, i dr.) kao i oprema namijenjena korištenju, u sklopu Američkog kutka, na Odjelu za mlade i Glazbenoj i filmskoj zbirci.

U partnerstvu s Udrugom za izvannastavne i izvanškolske aktivnosti CINAZ uključili smo se u projekt Info centar za mlade Zadar koji se provodi uz financijsku potporu Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade, a ima za cilj informirati, savjetovati i educirati mlade od 15 do 30 godina na području grada Zadra i Zadarske županije.

Tijekom godine, aktivno smo surađivali s dječjim vrtićima Radost i Sunce kao i s osnovnim i srednjim školama na području grada Zadra s ciljem uključivanja što većeg broja djece i mladih u programe Knjižnice i stvaranja navike čitanja te dolaska u knjižnicu. Na Odjelu za mlade možemo istaknuti suradnju sa školama; Osnovna škola Šime Budinića, Prirodoslovno-grafika škola Zadar te Škola primijenjene umjetnosti i dizajna Zadar.

Surađujemo s Odjelom za kroatistiku i prof. dr. sc. Kornelijom Kuvač Levačić. Za studente s kolegija Teorija čitanja i razvoj čitateljskih kompetencija djece i mladih knjižničarke su održale uvodno predavanje o programima čitanja u Knjižnici.

11. Zaključak

Rad Knjižnice u 2024. godini prema statističkim pokazateljima bolji je u odnosu na prethodnu, a u programskom dijelu organizirani su raznoliki sadržaji za različite skupine korisnika. Prva godina rada Odjela za mlade kao i prostor Spoja između dvije zgrade donijeli su nove mogućnosti u održavanju i organiziranju programa. Među prvim, velikim i organizacijski zahtjevnim događajima bio je STEM tjedan koji je Grad Zadar s partnerima organizirao u novim prostorima Knjižnice. U tjednu su održana ukupno 93 događanja na razini cijele Knjižnice, a od toga STEM tjednu pripadala su 53 događaja. Veliki entuzijazam djelatnika koji su u ime Gradske uprave bili operativno uključeni i vodili cijeli tjedan, uz iskustvo i podršku djelatnika Knjižnice te tehničku opremljenost, doprinijeli su da je STEM tjedan jedan od značajnijih događanja u prošloj godini. Dobru suradnju s Gradom očekuje se i u sljedećoj godini. Rad Odjela za mlade, kao dugo očekivani prostor, obilježio je proteklu godinu kao mjesto za druženje mladih, učenje, razonodu i čitanje. Cilj programa i aktivnosti bio je razvoj publike odnosno usmjeravanje korisnika na stjecanje navike dolaska na Odjel za mlade kao i uključivanje u kreiranje sadržaja.

Knjižnica je tijekom godine svjedočila porastu broja posjetitelja i aktivnosti, uključujući posudbu knjiga, organizirane događaje i radionice, te druge usluge koje su bile dobro prihvaćene od strane korisnika. Nastavili smo s realizacijom postojećih i planiranih projekata kao i s radom na unaprjeđenju i vidljivosti novih prostora i odjela Knjižnice. Kroz ostvarene suradnje s vrtićima, školama, drugim kulturnim ustanovama, udrugama i pojedincima nastavili smo kontinuirano raditi na vidljivosti Knjižnice u zajednici i uključivanju u društvene procese.

I ova godina bila je temelj za razgovor o budućim projektima i razvojnim planovima s ciljem modernizacije prostora, proširenja zbirke i implementacije novih tehnologija.

12. Financijsko izvješće o radu u 2024. godini

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE GRADSKJE KNJIŽNICE ZADAR 2024.				
KTO	NAZIV	PLAN 2024.	IZVRŠENJE 2021.	%
080-03	GRADSKA KNJIŽNICA /PRIHODI/			
	IZVORI FINANCIRANJA	1.847.007,47	1.808.341,22	97,91
11	Opći prihodi i primici - Gradski Proračun	1.424.939,00	1.343.859,22	94,31
92	Višak prihoda korisnici	24.468,47	24.468,47	100,00
31	Vlastiti prihodi korisnika	7.000,00	10.088,29	144,12
41	Prihodi po posebnim propisima	167.000,00	185.840,40	111,28
57	Pomoći korisnicima iz državnog i župan.proračuna	210.000,00	222.925,09	106,15
6103	Donacije	13.600,00	21.159,75	155,59
	RASHODI			
A1038-01	RASHODI ZA ZAPOSLENE	1.325.339,00	1.301.746,01	98,22
311	Plaće	998.045,00	986.381,49	98,83
3111	Plaće za redovan rad	0,00	960.537,84	
3111	Plaće za redovan rad /Ministarstvo kulture i Županija)		25.843,65	
312	Ostali rashodi za zaposlene	126.800,00	119.713,12	94,41
3121	Ostali rashodi za zaposlene		119.713,12	
313	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	163.994,00	160.397,78	97,81
3132	Doprinosi za zdravstveno osiguranje		156.242,05	
3132	Doprinosi za zdravstveno osiguranje/Minist.kulture/Zadarska županija		4.155,73	
321	Naknada troškova zaposlenima	36.500,00	35.253,62	96,59
3211	Službena putovanja		6.089,86	
3212	Naknada za prijevoz na posao		26.945,03	
3213	Stručno usavršavanje zaposlenika		2.218,73	
A1038-02	MATERIJALNI RASHODI	236.700,00	243.225,25	102,76
322	Rashodi za materijal i energiju	108.000,00	110.768,33	102,56
3221	Potrošni materijal, uredski materijal, higijenski materijal, mjesečni tisak i ostali potrošni materijal		32.639,40	
3223	Energija /električna energija, lož ulje i gorivo za bibliobusnu službu)		56.562,29	
3224	Materijal i dijelovi za tek.i invest.održavanje opreme i vozila bibliobusne službe		20.497,85	
3225	Sitan inventar i auto gume		1.008,00	
3227	Službena, radna i zaštitna odjeća i obuća		60,79	
323	Rashodi za usluge	98.700,00	110.601,36	112,06
3231	Usluge telefona, interneta, pošte i prijevoza		19.585,09	
3232	Usluge tekućeg i invest.održavanja		19.300,01	
3233	Usluge pomidžbe i informiranja		4.254,08	
3234	Komunalne usluge		9.998,34	
3235	Zakupnine i najamnine		797,25	
3236	Zdravstvene usluge		0,00	
3237	Intelektualne i osobne usluge		24.330,33	
3238	Računalne usluge		14.066,36	
3239	Ostale usluge (grafičke, uvez knjiga, registracija vozila, čuvanje imovine i dr.)		18.269,90	
324	Naknade osobama izvan radnog odn.	400,00	86,50	21,63
3241	Naknade osobama izvan radnog odn.		86,50	
329	Ostale usluge	28.400,00	20.883,53	73,53
3291	Naknada predst.i izvršnih tijela, povjer. i sl		3.532,64	
3292	Premije osiguranja		12.551,97	
3293	Reprezentacija		2.524,28	

3294	Članarine		200,00	
3295	Pristojbe i naknade		1.312,62	
3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja		762,02	
343	Ostali finansijski rashodi	1.200,00	885,53	73,79
3431	Bankarske usluge i usluge platnog prom.		885,53	
A1038-03	KNJIGE I OPREMA	284.968,47	288.127,77	101,11
42	Postrojenja i oprema	43.800,00	39.460,36	90,09
4221	Uredska oprema i namještaj	13.800,00	13.596,54	98,53
4222	Komunikacijska oprema		3.102,33	
4223	Oprema za održavanje prostora		3.861,49	
4231	Prijevozna sredstva /bibliokombi	30.000,00	18.900,00	63,00
424	KNJIGE I UMJETNIČKA DJELA	241.168,47	248.667,41	103,11
4241	Knjižnična građa	241.168,47	248.667,41	103,11
	UKUPNI RASHODI	1.847.007,47	1.833.099,03	99,25
	Manjak prihoda poslovanja		-24.757,81	

Financijsko izvješće sastavila:

Ljubica Čolak

Zadar, 28. siječnja 2025.

URBROJ: 39/25

Ravnateljica

Doroteja Kamber-Kontić

D. Kontić